

СУТЬ ТА ШЛЯХИ УСПІХУ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено економічний зміст стратегічного планування, розглянуто основні його принципи, запропоновано шляхи успішного здійснення на підприємстві стратегічного планування.

Ключові слова: конкурентоспроможність, планування, стратегічне планування, стратегічне управління; стратегія.

Abstract

The economic content of strategic planning is studied, its basic principles are considered, and ways of successfully implementing strategic planning in an enterprise are proposed.

Key words: competitiveness, planning, strategic planning, strategic management; strategy.

Вступ

Розробка стратегії є невід'ємною складовою процесу управління підприємством, адже передбачає пошук найбільш результативних варіантів введення в дію ресурсів відповідно до головних його цілей і з урахуванням як нинішньої ситуації на ринку, та і в майбутньому. Стратегія припускає розробку обґрунтованих заходів і планів досягнення намічених цілей, в яких повинні бути враховані науково-технічний і виробничий потенціали підприємства і його ринково-збутові можливості.

Виклад основних результатів дослідження

Планування є одним з основних елементів системи внутрішньофірмового управління господарською діяльністю підприємства. Як елемент системи менеджменту планування являє собою відносно самостійну підсистему, що включає сукупність специфічних інструментів, правил, структурних органів, інформації і процесів, спрямованих на підготовку і забезпечення виконання планів. Відповідно стратегічне планування є важливою складовою при розробці стратегії розвитку підприємства. Основу стратегічного плану становить аналіз перспектив розвитку підприємства [1]. Керівництво підприємства має постійно здійснювати порівняння запланованих та фактично отриманих результатів, що забезпечить максимальне досягнення поставлених завдань. Розробка стратегії підприємства починається з чіткого формулювання загальної цілі, яка повинна враховувати такі основні чинники: основний напрям діяльності підприємства; робочі принципи в зовнішньому середовищі (принципи торгівлі, відношення до споживача, ведення ділових зв'язків тощо); культуру підприємства, його традиції, робочий клімат. Після виявлення тенденції та чинників, що впливають на розвиток підприємства, приступають до аналізу конкурентної позиції, визначають рівень конкурентоспроможності власної продукції або послуг підприємства [2].

Отже, стратегічне планування — це орієнтований у майбутнє процес, який здійснюється в певних узгоджених межах та на різних рівнях управління. Змістовним результатом стратегічного планування є зміни на підприємстві, а саме: створення нових ринків, диверсифікація виробництва, проектування та створення нових можливостей, ліквідація збиткових виробництв, злиття та поглинання компаній, розробка нових продуктів, реорганізація і перерозподіл повноважень і відповідальності тощо.

Основними принципами стратегічного планування є: принцип наукової обґрунтованості планування; принцип домінування стратегічних аспектів у плануванні; комплексність планування; принцип бюджетної збалансованості; принцип гнучкості планування; принцип еластичності планування; принцип безперервності планування. Зазначені принципи складають методологічну основу формування системи планування і виражаються в складі, змісті, організації та методах розробки планів на підприємстві.

Стратегічне планування на підприємстві включає визначення місії, формування стратегічних цілей і завдань, порівняльний аналіз сильних і слабких сторін діяльності підприємства та

конкурентоспроможності, оцінку поточних і перспективних напрямів підприємницької діяльності, вивчення зовнішнього середовища, виявлення нових можливостей стратегічного управління.

Для успішного здійснення стратегічного планування рекомендується використовувати достатню інформаційну базу, що описує окремі особливості фінансової структури підприємства та його положення на ринку.

Також необхідно звернути увагу на принцип раціонального фінансового планування, оскільки він дає економічні обґрунтування економічних показників, а також відображає реальні процеси економічного і соціального розвитку.

Для забезпечення успіху стратегічного планування та підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку потрібно якісно проводити аналіз, прогнозувати, розробляти цінову політику та постійно перевіряти її ефективність.

Велике значення має також забезпечення гнучкості та надійності стратегічного планування, значення яких зростає зі збільшенням обсягів виробництва продукції, розширенням її структури та номенклатури, а також умов, що складаються на ринку збуту товарів і послуг.

Висновки

Отже, стратегічне управління – це процес прогнозування глобальних змін економічної ситуації та пошуку масштабних рішень, що забезпечують виживання та сталий розвиток підприємства. Організація ефективного механізму стратегічного планування не тільки допоможе у формуванні справжніх цілей підприємства, але й допоможе забезпечити їх системне досягнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Євтушенко В. А., Ляшевська В. І., Чупринюк Ю. В. Дослідження та вдосконалення стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Бізнес Інформ. 2020. №6. С. 23–29. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-23-29>.
2. Балас Д. С., Крахмальова Н. А. Стратегічне планування на підприємстві готельного господарства // Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа «Підприємницькі ініціативи»: матеріали Третьої всеукр. наук. Інтернет-конф. (м. Київ, 6 грудня 2018 р.). Київ: КНУТД, 2018. С. 24–28.

Віталій Володимирович Зянько – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: fk.zank@gmail.com

Шаригін Олександр Анатолійович – студент групи МФКДз-21мз, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: exhaustic@gmail.com

Zianko Vitalii V. – doctor of economics, Professor, Head of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: fk.zank@gmail.com

Sharygin Oleksandr Anatoliyovych – student of the МФКД-22м group, Faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: exhaustic@gmail.com